

[Indenrigsministeren.]

afgiften 12 Mill. Kr., Afgift af Roesukker 7 Mill. Kr., Restaurationsskatten 14½ Mill. Kr., Toldafgifter undtagen visse Afgifter paa Spiritus, Vin og Tobak 62 Mill. Kr.; desuden foreslaar man forskellige Forøgelser af Statsudgifter, nemlig til Aldersrenten, hvor man vil forhøje Statsrefusionen fra 7/12 til 3/4, hvad der vil koste 10,1 Mill. Kr. aarlig, Merudgifter i Anledning af Invalidere renten paa 1 Mill. Kr. aarlig, og endelig vil man yde et nyt Statstilskud til Kommunerne paa 10 Mill. Kr.

Dette vil for Statens Vedkommende betyde en Reduktion af Balancen med 228½ Mill. Kr. gennem Tab af nugældende Afgifter og gennem nye Statsudgifter. I Stedet for vil man give Staten Adgang til den fulde Grundrente til et Beløb, som jeg anslaaer til ca. 150 Mill. Kr., maaske lidt mere under Hensyn til den Værdistigning, som vil blive Konsekvensen af nuværende Grundafgitters Bortfald, men i hvert Tilfælde vil det Underskud, som opstaar for Staten som Konsekvens heraf, andrage ca. 78 Mill. Kr.

Man vil saa sige: Ja, men det skal udlignes gennem en Udgiftsreduktion paa forskellig Maade, og jeg tvivler ikke om, at man vil henvise til, at den Statsudgift, som Statsbanerne i de senere Aar har foranlediget, vil man bringe til at forsvinde ved at sælge Statsbanerne. Man har jo fremlagt Forslag derom, og det har været til Behandling i dette høje Ting, men jeg ved ikke, hvordan denne Behandling faldt ud, og kan derfor ikke sige, om dette Salg er nærliggende eller ikke; heller ikke ved jeg, om man har en Køber. Man vil endvidere fjerne den Udgift, som det kongelige Teater har foranlediget; ogsaa her vil man sælge. Man vil indskrænke Stats- og kommunalt Initiativ og dermed følgende Udgifter til et meget stærkt indsnævret Omraade, og ad disse Veje vil man klare Sagen, til Trods for dette Deficit paa 78 Mill. Kr. for Staten alene.

Jeg skal ikke bestride Muligheden af, at man paa den Maade kunde faa udlignet denne saa uheldsvangre Konsekvens af det stillede Forslag, men jeg spørger de Herrer: Er det da ikke ved den gale Ende, man er begyndt? Skulde man ikke have afventet Salget af disse forskellige Statseffekter, hvormed der følger Udgifter? Skulde man ikke til at begynde med have foreslaaet Ændringer i Lovgivningen, som indskrænkede Statens og Kommunens Virkeomraade med tilsvarende Udgiftsformindskelser som Følge, for derefter, naar man sikkert havde i Haanden det stærkt nedskrevne Budget,

at foreslaa den Ændring, som man her møder op med?

Det kunde naturligvis have visse Vanskeligheder, derom nærer jeg ikke nogen som helst Tvivl, at naa til en Forhaandsudligning af det betydelige Deficit, og dette havde jo ogsaa udsat det Tidspunkt, da de Herrers Grundopfattelse af Samfundsforhold og disses Ordning havde kunnet finde sit Udtryk i Lovforslag, men jeg tror dog paa ingen Maade, at det vilde have forsinket *Gennemførelsen* af hele den nye Samfundsordning, mod hvilken man fra Retsforbundets Side sigter.

Disse Bemærkninger gjaldt nu Forslagets Virkninger overfor Staten. Hvad Forslagets Virkninger overfor Kommunerne angaar, er de af lignende skæbnsvanger Art. Det foreslaas i § 12, at der i Finansaaret 1928—29 skal svares en Grundskyld paa 3 pCt. af den ved Vurderingen pr. 1. Januar 1927 ansatte Grundværdi, og af denne Grundskyld skal der i Finansaaret 1928—29 tilfalde Staten 1 pCt., Amtskommunerne 1 pCt. og Sognekommunerne 1 pCt., medens for Købstædernes og Hovedstadens Vedkommende Staten fortsat skal have 1 pCt., men Kommunerne 2 pCt.; desuden skal hele Vægtafgiften, som nu hviler paa Motorkøretøjer, bortfalde i Henhold til Forslagets § 17 fra den 1. April 1928 for Motorkøretøjer, som drives med Benzin, og Halvdelen af Vægtafgiften skal ligeledes bortfalde for andre Motorkøretøjer, og dermed bortfalder jo ogsaa Kommunernes Andel i disse Indkomster, nemlig de 99 pCt. af Afgiften, fordelt, saaledes som de Herrer vil vide, i Henhold til den derom gældende Lovgivning. Og endelig skal, som jeg har nævnt, Statsrefusionen til Kommunerne for Aldersrenteudgifter og for Udgifter til Invalidere renten forøges, og Kommunerne skal have et Tilskud paa 10 Mill. Kr. til Bestridelse af Udgifter ved Vejvæsenet; dette Tilskud skal fordeles efter Reglerne for Fordeling af Afgiften af Motorkøretøjer i den derom gældende Lov, og da Beløbet jo ligger tæt ved det Beløb, som indkommer gennem disse Afgifter, vil der herigennem, for Kommunernes Vedkommende ikke fremkaldes nogen dybtgaaende Forandring.

Men lad os nu se paa, hvilken Virkning det vil faa for Kommunerne. Jeg bygger mine Bemærkninger her paa det sidste Skatteaar, for hvilket autentiske Oplysninger i Henhold til Regnskaber over Ejendoms-skatternes Størrelse foreligger; nemlig for Aaret 1925—26. Grundværdien var pr. 1. Januar 1927 henholdsvis for København,